Strategi- og virksomhetsplan for NSRs landsstyre 2010–2014

Saksfremlegg:

NSRs hovedmål:
NSRs arbeidsområder angis i forbundets formålsparagraf (§ 2):

- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil fremme likeverd, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk og folkegrupper og respekt for menneskets avhengighet av naturen.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil virkeliggjøre samisk selvråderett og sikre en samisk fremtid som ett folk i egne områder.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil bidra til å opprette og fullføre samisk folkestyre ved aktivt å delta i demokratiske valg til samisk styringsorgan.
- Norgga Sámiid Riikkasearvi vil sentralt, gjennom SOL og via sine lokallag bidra og fremme til varierte og allsidige samiske kulturaktiviteter og tilbud.

Strategi:
NSRs strategi for å oppnå målene med forbundets arbeid er å:

1. Videreutvikle et sterkt, lokalt forankret forbund av aktive lokallag som arbeider med kulturaktiviteter, politiske aktiviteter og tilbud til samer i sitt nærområde, og som stiller til valg til Sametinget.
2. Utvikle NSRs politikk innen nye politikkområder og gjennomføre disse gjennom å komme i posisjon på Sametinget.
3. Gjennom aktiviteter og politisk arbeid styrke og fremme samisk språk og kultur
4. Rekruttere flere medlemmer, og særlig ungdom til forbundet, både som aktive medlemmer lokalt, men også til tillitsverv sentralt og til politisk virksomhet.
5. Være aktiv i den offentlige debatt gjennom å fremføre NSRs syn på aktuelle saker, og selv sette dagsorden med å kommunisere innenfor nye politikkområder.

Strategiene gjelder for perioden 2010–2014 og tiltakene er flerårige. Når tiltaket planlegges gjennomført for det kommende året er dette angitt.

Strategi 1: Videreutvikling av forbundet og alliansebygging
Styrking av NSRs lokallag
NSR vil styrke og utvikle det arbeidet som lokallagene driver i dag. NSR ønsker også at dette arbeidet skal dokumenteres, synliggjøres bedre og brukes som grunnlag for arbeidet NSR sentralt driver. Gjennom kartleggingen av NSR som ble gjennomført 2007 har man fått en del momenter å jobbe videre med. I perioden frem mot 2014 skal det arbeides for vitalisering av lokallagene og fokus på å styrke lokallagenes arbeid i egne områder. Målet er at forbundet skal ha minst tre lokallag med over 150 medlemmer, og ingen lokallag som har færre enn 20 medlemmer i 2012. For å bedre kunne møte og samordne behovene i lokallagsleddet vil landsstyret besøke minst 5 lokallag hvert år.

NSRs arbeid på Sametinget og fram mot sametingsvalget 2013
Sametinget er den viktigste arena for prioritering av knappe ressurser til samiske lokalsamfunn. NSR skal drive aktiv opposisjonspolitikk fram mot valget i 2013, i tråd med valgprogrammet 2009-2013 og innspill som løftes fra lokallag og organisasjonen gjennom perioden. Lokallagene i NSR skal ha mulighet til å påvirke arbeidet i Sametinget.

- Lokallagene skal få tilsendt landsstyrets møteinnkallinger og sakslister, samt oversikt over saker i Sametinget.
- NSRs konferanse for tillitsvalgte kan også være et forum for politisk opplæring.
- Sametingsrepresentantene forventes å delta på lokale arrangementer og møter.

Organisasjonen skal arbeide videre med evaluering av sametingsvalget 2009, for å ha et bedre grunnlag for planlegging av valgkampen 2013. NSR skal også prioritere politikkutvikling, og arbeide

fram et prinsipprogram med levetid over to eller flere sametingsvalg og et handlingsprogram for valgperioden 2013-2017. NSR skal utvikle et rekrutteringsprogram for unge politikere, i samarbeid med NSR-U.

Videreutvikling av studieforbundet SOL
Studieforbundet SOL har nye og til dels bedre rammevilkår etter innføring av den nye voksenopplæringsloven, men også utfordringer. Landsstyret skal i samarbeid med styret for SOL følge opp vedtak fra Landsmøtet 2010 om videreutvikling av samisk studieforbund. Landsstyret skal arbeide for sikring av SOLs finansiering gjennom aktivt påvirke Sametinget og øvrige myndigheter gjennom NSRs politiske arbeid.

Landsstyret skal arbeide for at lokallagene og alle nivå i organisasjonen etterspør og gjennomfører opplæringsaktiviteter i samarbeid med SOL. Viktige målsetninger vil være å styrke SOLs opplæringsvirksomhet innen språk, duodji, tradisjonskunnskap, organisasjonsarbeid og politisk arbeid. Antallet studietimer skal gjennom tett samarbeid mellom NSR og SOL økes i årene frem mot 2014.

Strukturarbeid
NSR har følgende regelsett for sitt arbeid:

- NSRs hovedvedtekter, nye i 2008
- Regler for listearbeid, nye i 2008
- Instruks for landsstyret og sekretariatsleder, nye i 2008
- Regler og prosedyrer for NSRs arbeid i Sametinget, nye i 2007

I tillegg har NSRs lokallag egne vedtekter, samt at SOL og ungdomsutvalget har egne retningslinjer. Alle lokallagsvedtektene skal gjennomgås av sekretariatet og landsstyret i 2011 for å følge opp de krav bevilgende myndigheter setter til NSR som mottaker av offentlig støtte. Landsstyret vil i løpet av perioden arbeide videre for å sikre en profesjonell og ressurseffektiv drift av organisasjonen, sametingsgruppa og ungdomsutvalget. Innen 2013 er det et mål å ha et moderne og fremtidsrettet profesjonelt sekretariat med inntil tre eller flere ansatte på full tid. Sikring av driftsstøtte og å få øket denne gjennom politisk arbeid og stabil positiv medlemstallsutvikling er de viktigste elementene i å nå disse målene.

Dokumentasjon
NSR skal i perioden igangsette arbeidet med dokumentasjon av NSRs historie fram mot 50-årsjubileet i 2018. Dette arbeidet bør vurderes knyttet opp mot 100-årsjubileet for det første samiske landsmøtet, Trondheim 2017, som kan være en markering av 100 års samepolitisk arbeid.

Samarbeid med andre organisasjoner
NSR skal aktivt søke samarbeid med samiske organisasjoner og andre. Dette samarbeidet kan foregå gjennom NSRs engasjement i Samerådet, men også direkte med andre organisasjoner i saker der man har felles målsetninger.

Strategi 2: Politikkutvikling
Utvikling av politikkområder

- Fornyelse av politikken rettet mot å sikre og å styrke samisk språk
- Helse- og omsorgstjenester for samene
- Oppvekst og utdanningspolitikk for en samisk fremtid
- Samisk selvbestemmelse

Landsstyret fortsetter arbeidet med politikkutvikling på helse- og sosialfeltet, og vil integrere dette i arbeidet med prinsipp- og handlingsprogram.

Landsstyret vil arbeide med politikkutvikling for å styrke og fremme samisk språk.

Landsstyret skal arbeide med utviklingen av en oppvekst og utdanningspolitikk for en samisk framtid. Et viktig utgangspunkt at samiske elever skal ha samme rettigheter som norske elever i grunnskolen, også når det gjelder læremidler og tilpasset opplæring. Hva er status for den samiske

skolen i dag, og hvordan skal vi oppnå et likeverdig utdanningstilbud i tråd med samiske elevers og det samiske samfunnets behov nå og i framtiden?

Selvbestemmelsesmålsetninger skal konkretiseres for å sikre selvbestemmelse for samene som et folk i en moderne kontekst. Dette skal også knyttes til ressursbruk og ressursforvaltning i våre nærområder. Innflytelse over og retten til å utnytte ressursene i de områdene vi bor er en vesentlig del av selvbestemmelsesretten.

Strategi 3: Satsing på samisk språk og kultur
Arbeide gjennom Sametinget for at samisk språk bevares og styrkes gjennom en nasjonal revitaliseringsprosess, både i områder der språket står sterkt, og i områder der språket er mer truet. Med samisk menes nord-, lule- og sørsamisk. NSR skal utvikle en moderne og slagkraftig samisk språkpolitikk med fokus på tilrettelegging for samiske språkbrukere fra fødsel til alderdom.
Det skal arbeides for å få etablert et tilsynsorgan for samisk språk som bl.a. skal overvåke og bidra til å utvikle bruken av samisk språk i offentlig forvaltning, organ og tjenestetilbud. Tilsynet skal også arbeide med andre tiltak for å styrke samisk språk blant samer, på et fritt og uavhengig grunnlag.
NSR skal arbeide for å realisere tilpassede tilbud om voksenopplæring for samer som ikke kan samisk.
NSR skal sørge for styrket bruk av SOL som kunnskapsformidler i denne sammenhengen.
NSR skal arbeide for at tradisjonelle samiske kulturuttrykk og moderne samisk kunst, teater, duodji som kunsthåndverk og festivaler med samisk innhold styrkes i den samiske hverdagen gjennom politisk arbeid gjennom Sametinget og i praktisk arbeid gjennom lokallagene.

Samefolkets fond er etablert for å styrke samisk språk og kultur. NSR skal stimulere lokallagene til å bruke mulighetene som er etablert gjennom Samefolkets fond til å få finansiert prosjekter knyttet til språkutvikling, samisk litteratur og tradisjonell kunnskap. NSR vedtok på landsmøtet 2007 å arbeide for åpning av fondet, og vedtok også de prioriterte satsningsområdene for perioden fram til 2013. I 2013 skal Sametinget vurdere nye satsningsområder, og i denne prosessen skal lokallagene og landsmøtet 2012 delta.

Strategi 4: Rekruttering av medlemmer og styrking av ungdomsarbeidet
<u>Rekruttering av medlemmer</u>
Medlemsmassen utgjør grunnlaget for alt arbeid som skjer gjennom NSR. Det skal rekrutteres medlemmer gjennom aktive rekrutteringskampanjer i perioden. Medlemstallet skal stabiliseres slik at NSR har 1000 betalende medlemmer hvert år, og dermed motvirke at medlemstallet synker mellom hvert sametingsvalg. Dette innebærer systematiske og årlige vervekampanjer, SMS-kampanjer, e-postkampanjer og andre løpende tiltak. Det innføres sentral kontingentinnkreving som skal gjelde samtlige lokallag fra 2010. Landsstyret arbeider videre med kontingentfastsettelse for ulike kategorier av medlemskap.
Det skal være et spesielt fokus på rekruttering og opplæring av medlemmer under 26 år. I 2011 skal NSR ha minst 140 medlemmer under 26. Til sammenligning hadde NSR 110 ungdomsmedlemmer i 2007.

<u>Styrke ungdomsarbeidet</u>
NSR skal styrke ungdomsarbeidet. Kontakten mellom NSR-u og lokallagene skal styrkes samtidig som det skal avholdes flere fellesmøter mellom landsstyret og NSR-U. Alle organene i NSR har solidarisk ansvar for at ungdomsarbeidet prioriteres.
Det innebærer bl.a.:

- Ungdomsutvalget, landsstyret og sametingsgruppa skal følge opp NSRs prinsipprogram for ungdom.
- Lokallagene og ungdomsutvalget skal arbeide for at flere ungdom rekrutteres som medlemmer og at flere deltar i organisasjonens ulike aktiviteter.
- Ungdomsutvalget og lokallag må etterspørre og gjennomføre kurstilbud rettet mot ungdom som er utarbeidet av SOL. Aktuelle områder for kursing kan være organisasjonsarbeid og tradisjonell kunnskap.
- Det skal etableres egne ungdomstreff, gjerne leirskole for NSR-ungdom som skal være en møteplass uavhengig av landsmøtet.

- Sammen med andre samiske organisasjoner og nordlige urfolk, gjennom prosjektet Indigenous Entrepreneurship, bidra til at samiske ungdommer får mulighet til å utvikle forretningsideer innenfor den samiske kultur og tradisjon, som f.eks. innenfor duodji, utmarksnæring, fiske, reindrift, og nye næringer som turisme, moderne design, fotografi etc.

Strategi 5: Formidling av NSRs syn

Kommunikasjon

NSR skal fortsatt arbeide for å styrke kommunikasjonen og aktiv dialog med medlemmer, velgere og samfunnet for øvrig. NSR skal styrke sin aktivitet på sosiale media, ikke bare som informasjonskanal, men for å oppnå reell dialog med medlemmer og velgere. Arbeidet med prinsipp- og handlingsprogram for sametingsvalget 2013 blir en prøvestein for dette.
Det skal også etableres et digitalt arkiv, evt. i form av elektronisk saksbehandlingssystem, til hjelp for sekretariatet, tillitsvalgte og sametingsrepresentanter.

Utvikling av en felles mediestrategi

Landsstyret skal i samarbeid med sametingsgruppa utarbeide en mediestrategi. Formålet er å beskrive planmessig hvilke målsettinger NSR skal ha for sitt mediearbeid, hvilke virkemidler og formidlingskanaler som skal brukes generelt og i valgår spesielt. NSRs mediestrategi er ikke tenkt å begrense representantene eller organisasjonens tillitsvalgtes medieutspill. Mediestrategien skal understøtte leders og landsstyrets utspillsrett samt lokallag og sametingsrepresentanters utspill i saker i sin valgkrets.
En annen viktig del av strategien er å gi opplæring og trening for organisasjonens ledelse og sametingsrepresentanter i arbeid overfor media. Dette kan skje gjennom å tilby mediekurs med jevne mellomrom, for eksempel hvert annet år.

Videreutvikling av www.nsr.no

Den viktigste kanalen for formidling av NSRs politikk er NSR sine ordinære nettsider. Det er NSR - org.nr. 971 481 463 - som eier domenet og nettstedet www.nsr.no. Nettstedet skal utvikles og oppdateres jevnlig, og det skal være artikler på både samisk (nord-, lule- og sørsamisk) og norsk på nettsidene. Nettsiden skal fornyes innen landsmøtet 2012, og lokallagene skal få tilbud om etablering av egne nettsider i tilknytning til denne.

Det er NSRs sekretariatsleder som er nettredaktør for sidene i kraft av sin stilling som leder for NSRs sekretariat. Redaktøransvaret kan delegeres etter skriftlig instruks fra NSRs lederskap hvis dette ansees hensiktsmessig. Det er NSRs landstyre som har ansvar for å videreutvikle nettsidene slik at de oppfyller formålet med sidene - som er å formidle NSRs helhetlige syn. NSR skal videre bestrebe seg på å formidle sametingsgruppas vedtak på nettstedet så snart de foreligger for å synliggjøre NSRs politikk på Sametinget. Landsstyrets og ungdomsutvalgets aktiviteter, SOLs kurs og lokallagenes arrangement skal framkomme på nettsiden.